

Da je veliki broj Vojvodjana takodje doprineo oslobodjenju jugoslovenskih naroda od terora suštinski nehumanog i anticivilizacijskog režima uspostavljenog 1941. godine na ovim prostorima, govore razna stratišta na kojima su borci naših brigada položili svoje živote. Jedno od njih nalazi se u Baranji kod mesta Batine.

Tamo je u jesen 1944. vodjena žestoka borba jedinica Narodnooslobodilačke vojske Jugoslavije i Crvene armije protiv nemačkog Vermahta i saradnika okupatora. Prema tvrdnjama Alekseja Timofejeva ovaj sukob bio je najjači i strateški najvažniji tokom Drugog svetskog rata u Jugoslaviji. Interesantno je da se bitka dogodila na desnoj obali Dunava i to između 11. i 29. novembra 1944., dakle, mesec dana nakon ulaska oslobodilaca u Pančevo i okolna mesta. Cilj operacije bilo je omogućavanje daljih dejstava Crvene armije prema Budimpešti i Beču, kao i oslobodjenje Baranje, zauzimanje mostobrana, obezbeđivanje i prebacivanje glavnih snaga u zapadna područja. Komandant Glavnog štaba NOV i PO Vojvodine, Kosta Nadj, i njegov sovjetski kolega, maršal Tolbuhin, odabrali su kao mesto prelaza Dunava okolinu sela Batine, smatrajući da će to iznenaditi protivnike jer je u pitanju vrlo nepristupačan teren. Snažna ofanziva i dugotrajno uspešno odbijanje protivnapada nemačkih snaga dovelo je do uništenja njihovih jedinica kod Dunava i Drave. Baranja je oslobodjena, a ugroženi su i bokovi i pozadina okupacionih snaga na tada otvorenom Sremskom frontu.

Gubici su, očekivano, bili veliki sa obe strane, a među stradalima bilo je i Starčevaca čija imena se navode u knjizi Nikole Božića koja nosi naziv "Batinska bitka". Naime, tamo su poginuli Pavle Rajković (1924), Nikola Grgić (1925), Stipan Beček, Milan Bobić (1928), Rade Milićev (1923) i Ilija Milutinov (1925). Može se reći da danas u Starčevu gotovo i nema živih učesnika Narodnooslobodilačkog rata, ali tu su njihovi potomci i porodice koje bi trebalo da se ponose antifašističkom borbom svojih predaka.

Pored priredjenog teksta čitaoci imaju priliku da vide fotografiju dela nedavno restauriranog spomenika "Sloboda" u Batini koji je delo čuvenog vajara, Antuna Augustinčića.